

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 51/18

Λουξεμβούργο, 19 Απριλίου 2018

Απόφαση στην υπόθεση C-645/16
Conseils et mise en relations (CMR) SARL κατά Demeures terre et tradition
SARL

Οι εμπορικοί αντιπρόσωποι μπορούν να αξιώσουν την προβλεπόμενη αποζημίωση και αποκατάσταση της ζημίας ακόμη και αν η λύση της συμβάσεως αντιπροσωπείας επήλθε κατά τη διάρκεια της δοκιμαστικής περιόδου

Το 2011, η εταιρία DTT συνήψε με την εταιρία CMR σύμβαση εμπορικής αντιπροσωπείας, βάσει της οποίας η CMR έπρεπε να πωλεί 25 μονοκατοικίες ετησίως για λογαριασμό της DTT. Η εν λόγω σύμβαση προέβλεπε δοκιμαστική περίοδο 12 μηνών, ενώ κάθε συμβαλλόμενος είχε τη δυνατότητα να καταγγείλει τη σύμβαση κατά τη διάρκεια της περιόδου αυτής, τηρώντας προθεσμία προειδοποιήσεως. Περίπου 6 μήνες μετά τη σύναψη της εν λόγω συμβάσεως, η DTT κατήγγειλε τη σύμβαση λόγω του ότι η CMR είχε πραγματοποιήσει μία μόνο πώληση σε διάστημα 5 μηνών και επομένως δεν είχε επιτευχθεί ο στόχος που όριζε η σύμβαση.

Η CMR ζήτησε από τη DTT αποζημίωση προς αποκατάσταση της ζημίας που προκλήθηκε από τη λύση της συμβάσεως εμπορικής αντιπροσωπείας. Σύμφωνα με οδηγία της Ένωσης¹, ο εμπορικός αντιπρόσωπος δικαιούται, μετά τη λύση της συμβάσεως, να αξιώσει αποζημίωση ή αποκατάσταση της ζημίας. Ο αντιπρόσωπος δικαιούται, μετά τη λύση της συμβάσεως, να αξιώσει αποκατάσταση της ζημίας που υπέστη λόγω της διακοπής των σχέσεων με τον αντιπροσωπευόμενο όταν η διακοπή αυτή 1) στερεί τον αντιπρόσωπο αυτόν (εν προκειμένω τη CMR) από τις προμήθειες που θα του παρείχε η ομαλή εκτέλεση της συμβάσεως, ενώ συγχρόνως προσπορίζει στον αντιπροσωπευόμενο (εν προκειμένω τη DTT) σημαντικά πλεονεκτήματα και/ή 2) δεν επιτρέπει στον εν λόγω αντιπρόσωπο να αποσβέσει τα έξοδα και τις δαπάνες που ανέλαβε κατόπιν υποδείξεων του αντιπροσωπευόμενου για την εκτέλεση της σύμβασης. Ο αντιπρόσωπος δικαιούται αποζημίωση όταν 1) έφερε νέους πελάτες στον αντιπροσωπευόμενο ή προήγαγε σημαντικά τις υποθέσεις με τους υπάρχοντες πελάτες και ο αντιπροσωπευόμενος διατηρεί ουσιαστικά οφέλη που προκύπτουν από τις υποθέσεις με τους πελάτες αυτούς και 2) η καταβολή της αποζημίωσης αυτής είναι δίκαιη, λαμβανομένων υπόψη όλων των περιστάσεων και ιδιαίτερα των προμηθειών που χάνει ο εμπορικός αντιπρόσωπος και οι οποίες προκύπτουν από τις υποθέσεις με τους πελάτες αυτούς.

Επιληφθέν της διαφοράς μεταξύ της CMR και της DTT, το Cour de cassation (Ανώτατο Ακυρωτικό Δικαστήριο, Γαλλία) ερωτά το Δικαστήριο αν το άρθρο της οδηγίας που προβλέπει την εν λόγω αποζημίωση ή την αποκατάσταση της ζημίας έχει εφαρμογή και όταν η σύμβαση εμπορικής αντιπροσωπείας λύεται κατά τη διάρκεια της δοκιμαστικής περιόδου, δεδομένου ότι στην οδηγία δεν γίνεται λόγος για δοκιμαστική περίοδο.

Με τη σημερινή απόφασή του, το Δικαστήριο παρατηρεί, πρώτον, ότι δεδομένου ότι η οδηγία δεν ρυθμίζει τη συνολολόγηση ρήτρας δοκιμαστικής περιόδου, η περίοδος αυτή εμπίπτει στη συμβατική ελευθερία των συμβαλλομένων και δεν απαγορεύεται, καθεαυτή, από την εν λόγω οδηγία.

Το Δικαστήριο επισημαίνει στη συνέχεια, βάσει ερμηνείας του γράμματος της οδηγίας, ότι **τα συστήματα αποζημίωσης και αποκαταστάσεως της ζημίας που προβλέπει η διάταξη αυτή**

¹ Οδηγία 86/653/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 18ης Δεκεμβρίου 1986 για το συντονισμό των δικαίων των κρατών μελών όσον αφορά τους εμπορικούς αντιπροσώπους (ανεξάρτητους επαγγελματίες) (ΕΕ 1986, L 382, σ. 17).

δεν έχουν ως σκοπό την επιβολή κυρώσεως για τη λύση της συμβάσεως, αλλά την αποζημίωση του εμπορικού αντιπροσώπου για τις παρασχεθείσες υπηρεσίες του οι οποίες εξακολουθούν να προσπορίζουν πλεονεκτήματα στον αντιπροσωπευόμενο και μετά τη διακοπή των συμβατικών σχέσεων **ή για τα έξοδα και τις δαπάνες που ανέλαβε** ο αντιπρόσωπος για τους σκοπούς των παροχών αυτών. **Επομένως, ο αντιπρόσωπος δεν μπορεί να στερηθεί το δικαίωμα αποζημιώσεως ή αποκαταστάσεως της ζημίας απλώς και μόνον επειδή η λύση της συμβάσεως εμπορικής αντιπροσωπείας επήλθε κατά τη διάρκεια της δοκιμαστικής περιόδου**, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις χορηγήσεως των αποζημιώσεων αυτών που προβλέπονται από την οδηγία. Ως εκ τούτου, το δικαίωμα αποζημιώσεως και αποκαταστάσεως της ζημίας υφίσταται ακόμη και αν η λύση της συμβατικής σχέσεως μεταξύ του αντιπροσωπευόμενου και του εμπορικού αντιπροσώπου επέρχεται κατά τη διάρκεια της δοκιμαστικής περιόδου.

Το Δικαστήριο διευκρινίζει ότι το συμπέρασμα αυτό ενισχύεται από τον **σκοπό της οδηγίας, ο οποίος συνίσταται, ιδίως, στην προστασία του εμπορικού αντιπροσώπου στη σχέση του με τον αντιπροσωπευόμενο** και υπό το πρίσμα του οποίου αποκλείεται κάθε ερμηνεία της οδηγίας αυτής που μπορεί να αποδειχθεί ότι λειτουργεί σε βάρος του εμπορικού αντιπροσώπου. Συγκεκριμένα, η εξάρτηση της χορηγήσεως αποζημιώσεως από τη συνομολόγηση ή όχι ρήτρας δοκιμαστικής περιόδου σε σύμβαση εμπορικής αντιπροσωπείας, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η επίδοση του εμπορικού αντιπροσώπου ή τα έξοδα και οι δαπάνες στις οποίες υποβλήθηκε, λειτουργεί σε βάρος του αντιπροσώπου, δεδομένου ότι μπορεί να στερηθεί κάθε αποζημίωση απλώς και μόνον επειδή η σύμβαση που τον συνδέει με τον αντιπροσωπευόμενο περιλαμβάνει δοκιμαστική περίοδο.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η διαδικασία εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα να υποβάλουν στο Δικαστήριο, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582